

staaende. — Forslaget Nr. 8 a, der er stillet af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) og tre andre ærede Medlemmer, gaaer ud paa at indsætte en ny Bestemmelse i Loven med Hensyn til det Antal Medlemmer, hvoraf et Sogneforstanderskab skal bestaae. Da dette er det første Forslag i den Retning, jeg kommer til at omtale, tør jeg maaskee i Almindelighed bringe i Erindring, hvad jeg før har tilladt mig at udtale, nemlig, at Udvalget ikke uden Betænklichkeiten er gaaet til her i Loven at optage Bestemmelser angaaende Valgene til Sogneforstanderskab og Amtsraad, og at Ministeren i Conference med Udvalget har havt endnu langt flere Betænklichkeiten i saa Henseende end Udvalget. Dette har derfor i Virkeligheden paataget sig et vist moralsk Ansvar for, at disse Paragrafgraphers Optagelse i Loven ikke skulde føre store Vanstueligheder med sig, ikke paany skulde føre os ind i ubørlige Forhandlinger med Hensyn til Valgvesenet, og jeg vil af den Grund bede det ærede Things Fleertal om, at det, forsaavidt det paa nogen Maade kan forenes med dets egen Overbeviisning, vil tage denne Henstilling fra Udvalget under Overveielse. Jeg beder bemærket, at det, saavidt Udvalgets Medlemmer have kunnet erfare, var en almindelig Stemning, et almindeligt Ønske, at man her i Loven fik samlet Alt, hvad der angik ikke alene den communale Myndighed, men ogsaa i det Hele Communalbestyrelserne paa Landet og deres Sammensætning. Det er af Hensyn hertil, vi have stillet disse Forslag, men det ærede Thing maa da virkelig ogsaa tage det Hensyn overfor Udvalget, at det anerkjender, at man har gjort et imøbekommende Skridt, og, naar dette i sig selv har sine Betænklichkeiten, maa det ærede Thing ikke forøge dem, eller give dem større Styrke derved, at det gennem forskjellige Forslag lader sig føre til at forandre Sogneforstanderskabernes og Amtsraadenes Valg og Sammensætning. Denne almindelige Henstilling finder allerede sin fulde Anvendelse paa Forslaget under Nr. 8 a, som her ligger for. — Jeg kommer dernæst til Forslaget under Nr. 11, der gaaer endnu et Skridt videre, idet det nemlig gaaer ud paa, at den almindelige Vælgermasse i Communerne

skulde vælge den større Halvdeel af Sogneforstanderskabernes Medlemmer, og den høistbestattede Femtedeel den mindre Halvdeel, medens Forholdet nu er omvendt. Jeg skal i saa Henseende henvise til, hvad jeg nylig sagde, og bede de ærede Medlemmer ikke at stemme for dette Forslag. Jeg troer ogsaa, at naar man, seende bort fra de andre Grunde, blot spørger, hvad der virkelig vil kunne opnaaes ved at vedtage dette Forslag, vil det ikke kunne siges at være Stort. Hvad var det, der gjorde, at man i sin Tid, da vi fik bort communale Valgvesen indrettet saaledes, som det nu er, ikke turde lade den almindelige Vælgermasse vælge alle Medlemmerne af Sogneforstanderskabet? Det var den for saa Mange af os bitterligt ubegrundede Frygt, som dog var stærkt tilstede hos Andre, at der i saa Fald ubelukkende eller fortrinnsviis vilde blive valgt Huusmænd ind i Sogneforstanderskabene. En saadan Frygt næredes som sagt af Mange; derfor maatte man høre sig for dem og gaae ind paa at dele Vælgermassen i 2 Classer for at sikke imod det befrygtede Huusmands-Regimente. Det har imidlertid viist sig, at denne Frygt var aldeles ubegrundet, thi, hvis den havde havt mindste Begrundelse i sig, vilde den mindre Halvdeel, naar den høistbestattede Femtedeel skulde vælge den større Halvdeel, allerstnarest være bleven lutter Huusmænd, men dette har viist sig ingenlunde at være Tilfældet; det er et Særshyn i et Sogneforstanderskab at see flere end 1 eller 2 Huusmænd, og denne Vælgermasse har saaledes ikke engang besat den mindre Halvdeel af Pladserne med Huusmænd. Hvad vil der nu vindes ved, at man lader samtlige Vælgere vælge den større Halvdeel? Jeg kan forstaae, at det maaskee i en Rjbstab, om ikke nu, saa naar Udviklingen er gaaet videre fremad, kan faae nogen Betydning, om samtlige Vælgere vælge den større eller den mindre Halvdeel, men er den høistbestattede Femtedeel paa Landet ikke netop den samme Gaardmandsclassse, der vælger til den mindre Halvdeel sammen med de andre Vælgere? Der vil blive valgt i selvsamme Retning af den høistbestattede Femtedeel som af hele den samlede Masse, og man vil derfor, troer jeg, i Almindelighed ikke vinde